

SLOVENSKI NAROD

Oznaniła:
Za navadno dvostopno-
vrsto se plačuje
6 kr., če se natisne ikat
5 kr., če se tiska 3krat
4 kr., če se tiska 3krat,
veče pismenke se plača-
jejo po prostoru.
Za vsak tisk je plačat-
kolek (stempel) za 30 k.
Okopisi se ne vračajo,
lopiši naj se blagovoljno
frankujejo.

Vtorek, četrtak in soboto
izhaja in velja v Mari-
boru brez pošiljanja na
dom za vsa leta 8 gl. — k.
za pol leta 4 „ — „
za četrt leta 2 „ — „
Po pošti:
Za vsa leta 10 gl. — k.
za pol leta 5 „ — „
za četrt leta 2 „ — „
Vredniti in opraviti
je na stolnem trgu (Dom-
plate) hiš. št. 179.

Št. 114.

V Mariboru 28. septembra 1869.

Tečaj II.

Giblino se!

Tirjajmo svojo pravico, Slovenci! Odločno, vedno ponavljaje in neustrašeno! Ako nam naši narodni nasprotniki, ki so na krmilu, vrata kažejo, skozi okno do njih! in kličimo jim: to nam gre po vseh naravnih pravicah, to hočemo! Z molčanjem in potrpljenjem ne dosežemo nič.

Priporočamo torej živo naj tudi druge slovenske občine posnemajo spodaj navedene, o katerih nam naš ptujski dopisnik piše to-le:

„Slavne občine: sv. Lovrenc na Dravskem polju, sv. Andrej v Slovenskih goricah, Zavrč, Turski Vrh, Gorenski Vrh, Trnovci na Dravskem polju, poslali so veleslavnemu deželnemu zboru prošnjo za zedinjenje vseh Slovencev v združeno Slovensko, in za uvedbo slovenščine v urad in učilnice glasečo se tako-le: Visoki deželni zbor! Prepričani po mnogoletnih žalostnih skušnjah, posebno pa po sovražnem in krivičnem postopanju večine deželnega zbora graškega proti Slovincem, ka v tako neprijetnih in lagodnih razmerah ni mogoča sreča in napredek, nego le potujenje in prepad slovenskega naroda, ker skoro povsod gospoduje tujčeva roka s Slovenci, jemlječa za se hasek in dobiček, mi pa vsleg tega pešamo na premoženji in zaostajamo v omiki, kajti hlapčujemo tujčevi peti, ker nam se po silem vrvilje nemščina v ljudske in srednje učilnice, ne da bi nam se um razbistril, da bi prihajali pametnejši in razumnejši gospodarji, nego da bi nas ponemčili, ker je §. 19. državnih osnovnih postav le slepilo in se vzema mrtvo narodivše se dete, akoravno nosi podpisek presvetlega cesarja in dotičnega ministerstva, — da si rešimo mili nas slovenski jezik in narodnost, ter dosejemo do ugodnejšega blagostanja, prosimo:

- a) da se vsi Slovenci zdržema živoči združijo v zedinjeno Slovensko, kteremu bodi na čelu ces. kr. namestnik;
- b) da bode uradni jezik od sega dob v vseh pisarnicah na Slovenskem slovenski, ravno tako podučni jezik v ljudskih in srednjih učilnicah slovenski.

Naposled še z veliko radostjo naznanjamo, ka se sevsema skladamo z iskrenimi govori in vsem delovanjem naših vrlih poslancev gg. Hermana in dr. Vošnjaka v deželnem zboru graškem, kakor tudi s skoncanki, ktere je slovenski narod storil v treh velikih taborih, namreč v ljutomerskem dne 9. vl. srpana, v žavskem dne 6. kimovca, in v šempaskem dne 18. vinotoka 1868.

Listek.

O Antonu Janežiču.

I.

V spomin Antonu Janežiču!

(Davorin Trstenjak.)

Slovenski narod je izgubil moža preobilnih zaslug. On je učil mladež pravilno pisati, starosti pa je s svojimi knjigami dajal blage dušne hrane. Posebno posestrima naša Koroška izgubi neskončno važne pomoči. V njem je živel Jarnikov duh in tudi Jarnikova poštenost. Kdo bode sedaj slovenski mladeži opiral ule, v ktere bi nosila méd svojega duha. Janežič je s svojim Glasnikom, Cvetjem, Berilami zbudil marsiktero bistro glavico, in vseto brez sebičnosti z velikim trudom in požrtvovanjem. Njegovi časniki so bili ognjišča, okoli katerih so se grevala srca ukaželnih slovenskih mladeničev, ognjišča, bili so delavnice, v katerih so delali skoro vsi slovenski pisatelji z dušnim svojim orodjem — in kako blagonsno in uspešno! On je skrbel s svojimi knjigami za oliko uma in srca — vodil ga je povsod čut najčisteje pravnosti zato ga je ljubila vsaka poštena domorodna duša. Praktični um njegov je znal obrniti vspešno in koristno z vsakim sodelavcem njegovih časnikov, estetično izobražen je podajal podukljše nevajenim peresom; temeljiti poznatelj slovenskega jezika je popravljal z učiteljsko ljubeznijo pomanjkljivosti še manj izurjenih piscev. Janežič je bil sam v malem: društvo literarno — on je bil v malem slovstvena Matica — on je bil v malem znanstvena akademija. Kdor pravično presodi in zapopada trudove, ki jih ima slovenska knjiga, ne bode našel v mojih izrekih hyperbol. Proti temu možu ne smo slovenski narod biti nepravilčen. On je zanj daroval vse svoje življenje, telesno in dušno; pokazil narod slovenski, da znaš biti hvaležen, da stojiš že na stopinji izobraženosti, da ni Janežicev duh zastoj za tebe deloval. Neskončne zasluge ima Janežič za napredek in razvitek društva Mohorovega. On je vredoval gradivo, pilil slog, oskrbljeval korekturo, kot tajnik vodil vse, kar v administrativno stran društva spada. Zato so ga častili vsi udje posvetni in duhovni, in ljudem so, ko ravno z društvenimi bukvami pride tudi glas njegove smrti, in jo jim z tožnim srcem oznanjam, kapale svitile solze žalosti z lica.

Ravno družniki Mohorjevi mu morajo najhvaležniši biti, in tudi bodo. Jaz postavim ta predlog: Naj pri prihodnjem plačevanju let-

Iskreno priporočamo slovenskim občinam, da brže bolje spodpišejo in veleslavnemu deželnemu zboru pošljejo istih pravičnih zahtevov prošnje.

Znano je, da je mnogo enaci peticij bilo vlani na deželni zbor poslanih. Če tudi nismo dosegli, kar smo v onih peticijah prosili, dosegli smo to, da je svet naše zahteve čul. Dosegli smo to, da ni moč reči, ka naši poslanci le svoje želje izrekajo. In to dokazovati je denašnji dan vedno treba. Torej tudi mi priporočamo, naj druge slov. občine ravno take (lahko od besede do besede) ali enake peticije pošljejo! Če jih je več, bolje.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(Peta seja 22. sep.) (Konec.) Nadeljuje Kromer: Mi sicer nismo zoper to, da se podpira slovenska dramatika, vendar bi želel, da se prej izpiše darilo za zgodovino Kranjsko n. p. 500 gold. Svetoval bi, naj se ta važna stvar izroči finančnemu odseku v pretresovanje.

Dr. Toman: Zadnji čas je, da stavi deželni zbor tak predlog, kakor ga je stavljal deželni odbor, zatorej popolnomo podpiram predlog dr. Zarnika, ki sega še nekaj dalje. Predlog p. Kromerja ne spada sem, naj ga stavi samega zase in podpirali ga bomo če bo treba.

Dr. Bleiweis: Spregovoriti hočem o stvari, ki je zelo važna iz finančnega ozira. Ali naj se dovoli 1000 ali 1600 gold., o tem mi ni treba tukaj govoriti, ne bom se ustavljal predlogu, naj se da vseh 1600 gold. Resnica je, da od vsega, kar se je dozda dajalo za podporo gledišču, ni padlo prav nič na našo mizo. Spregovoriti hočem le nekaj o tem, od kod se dobiva ta denar, ki se porabiza poporo gledišča, ker dolžnost je poslancem skrbeti za blagor naroda tudi v finančnem oziru. Sedanje gledišče naredilo se je iz nekdanje jahalnice in založil se poseben fond, ki je bil vedno odločen od drugega deželnega premoženja. L. 1842 prišel je ukaz, da se ima ta fond kot samostojen obravnavati. Tedaj ta denar ne gre iz davkov, ne eden krajcar se ne bode izdal iz deželnega denarja. Da so pa naši predniki bili prijazni slovenskemu gledišču, vidimo iz tega, da že l. 1798 so igrali „Županovo Micko“ diletantje iz prav imenitnih krogov ljubljanskih; pripoznali so že takrat, da gledišče ljubljansko je tudi slovensko, a ne samo nemško. Dobro

nih zneskov pridene vsak ud 10 krajcarjev in mi dobimo najmanje 1300 goldinarjev. Tristo goldinarjev naj se porabi za njegov spominek, 1000 gold. pa za literarno ustanovitev, od katere obresti se naj rabijo za darila pisatelju, kateri v tej ali oni stroki najboljšo knjigo za društvo Mohorja napiše. Ta ustanovitev se naj imenuje na vedni spomin: Janežičeva ustanovitev. Moj predlog, ki izvira iz najglobljega spoštovanja do rajnega prijatelja, ponudim v prvi vrsti vpresodbo prečastljivemu odboru društva Mohorjevega, v drugi pa blagodušnosti vseh častitih udov, zato pa prosim, da bi ga do jih znanja prinesli naši časniki.

Na Ponikvi 22. sept. 1869.

Narodopisne slike iz življenja našega naroda.

V. Ženitev.

(Dalje.)

Ženske so staro nošnje še bolj opustile nego možki. V starih časih so se gotovo vse Slovenke v belo platno oblačile, kakor se še denes na Hrvaškem. Pisana obleka zmerom bolj prodira in je tudi že Sotlo prestopila, zato je tudi težko opisati, kako so ženske na ženitovanjih oblečene. Najnavadnejše je, da imajo bele janke, oženjene s črnim, neoženjene s pisanim (rudečim ali žoltim) predprtom, in rudeč svilen robec okoli vrata. Nevesta ima zlato tako zvano kranjsko „aubo“, ki je celo pred 48. letom 150 do 200 gld. stala, in in pa dva prsta širok srebrn pas okoli ledevja. Denes, ko narodi z velikimi davki pokoro delajo za pregrehe sedanjih in prejšnjih vlad, so tudi zlate arbe in srebrni pasi le še starine za kak muzej. Na avbi ima nevesta, če je devica, mal venčec; če pa ni deviškega stanu, belo ruto ali pečo. Na Hrvaškem ima nevesta kroni podoben kinč na glavi, ki je prav umetno narejen iz subih rožic, kot krv in putpela rudečih svilnatih trakov, svetlih gumbašnic, in drugih bliščečih in migljajočih vrbecev in resic. Okoli vrata ima „koraluš“, ki je tudi časih do sto goldinarjev vreden, in če je posebno bogata, „menten“ (plašč) iz drage kožuhoine. Vsi svatje imajo rožmarinove vejice za klobuki.

V cerkvi, če je pred poroko maša, sedé možki na desni, ženske na levi vtani. Med službo božjo se poje pesem „o nebeški svatbi“. Starešina pelje ženina, dever nevesto, tovariši pa družice pred oltar. Cerkev je pri porokah polna zvedavega sveta, posebno ženskega spola se dosta nabere. Celó v kuhinjskih predprtilih in s kratkimi rokavami sem videl ženske za svatmi v cerkev bežati. Tiho ni nikoli tako po cerkvi, kakor pri porokah in kader so

je, da narod zve, da ne gre ta denar, ki ga odločimo gledišču, iz njegovega žepa. Glediški fond daje iz dohodkov lož in hiš, ki so njegova last, vsako leto dohodka 3627 gd. — se ve da brez davka od hiš in stroškov za popraviljanje. Zatorej ne bomo delali nikakor škode narodu, ali mu nakladali novih davkov, ako damo slovenski dramatik to, kar jej gre.

Dežman je zoper 3. točko nasveta in svetuje, da se stvar tehtno prevdari. Dr. Zarnikove razloge skuša pobiti ter trdi, da se nemško gledišče samo zdrži. Dr. Bleiweisove razloge imenuje fikcije ali navideznosti. Za začetek zadosteval bi manjši znesek.

Dr. Zarnik zavrne Kromerja, povestnica ne spada sem. Dr. Bleiweis je dobro dokazal in nikakoršnih fikcij rabil. Gola resnica in faktum je, da se je 1600 gold. dajalo vsako leto za nemško gledišče, dajmo to zdaj slovenskemu. Ves narod naj se izobražuje v gledišči, podpirati moramo to, če bi morali nove davke razpisati. Narodu je gledišča potreba, naj bodo potem fikcije ali ne, odkod se podpira.

Dr. Toman: Kromerjev predlog je čisto samostojen, ki bi se moral prej naznaniti. Narodno gledišče moramo imeti, v njem bode se učil slovenski narod svoje zgodovine. In ko bi se s klobukom, v roki nabiralo, dobilo bi se teh-le 1600 gold. Nemški konsortium zahteval je 8 lož in dale so se mu, ker drugače bi bilo nehale nemško gledišče popolnoma, kar bi bili lahko storili. — Potem kratke razgovor zaradi Kromerjevega predloga, kterega on prav za prav ni stavil.

Dr. Kaltenecker: Ne to ali se ima kaj dati, je vprašanje, timveč koliko naj se da, je vprašanje, za to naj se ta stvar prevdari dobro.

Dr. Bleiweis odgovarja Dežmanu, ki prav za prav ni nič dokazal. Hiše glediškega zaklada stoje in to ni nobena fikcija. Dežman se je opiral samo na lože, ki neso 1200 gold., od ostalih 2427 pa ni nič omenil in jih je kar popihal. (Veselosť.) Dežman je rekel, če ne bo nemškega gledišča, bodo lože kurniki postale. Naj postanejo! Mi ne bomo branili njih lastnikom, če hočejo kurnike narediti iz njih. (Veselosť. Dobro.) —

Dežman se brani in pravi, da je glediški zaklad samo za očstoječe gledišče in ne za slovensko dramatiko.

Dr. Costa kot sporočevalec ima zadnjo besedo: V načelu ni ugovora, le o znesku podpore so različne misli, zaradi tega pa ni treba reči odlagati in jo lahko rešimo koj. Kromerjev predlog se bo z veseljem sprejel in dobilo se bo morda tudi kje 500 gold., da se razpiše darilo za povestnico, ali sem ne spada. Dežman je pozabil da so lože prej kaj malo nesle in vendar se je dajalo zmeraj 1600 gold. za nemško gledišče. Odkodovanje za napravo bi znašalo 300 gold. na leto, in vodstvo nemških gledišč ni plačevalo nič zato. Nemškemu gledišču prepuščalo se je vse zastoj in še podporo je imelo denarno, zato pa je tudi naša dolžnost podpirati slovensko dramatiko. — Če Dežman pravi „obstoječemu“ gledišču je namenjen glediški zaklad, ni nikjer zapisano da bi to moralo biti „nemško“ gledišče, ker denes lahko rečemo: v Ljubljani se mora le slovensko igrati. Gotovo pa bomo tudi mi enkrat imeli slovensko gledišče.

Pri glasovanju se zavrže predlog Kromerjev, da se izroči stvar finančnemu odseku.

V špeciální debati debati poprime prvi besedo:

Kromer: Gledišče mora biti na stopinji, kakor jo zahteva čas (der zeit angemessen). Kakov material je za dramatično učilnico? Dozdaj so sami diletantje, ki se bodo pa kmalu naveličali igrati. Pisatelji naj najprej predstavljajo, potem se le naj pišejo izvirna dela. (!) Za prestave bi jaz razpisal še petkrat več darila. (!) Deželni odhor in zbor naj bo prisojeval cene darila (!): kje imamo kako domačo zgodovino? Naj se v Božjem imenu da 500 gld. za darilo najboljši zgodovini in 500 gold. za prestave izvrstnih dramatičnih del.

Dr. Toman zavrne Kromerja, da nimamo zgodovine. Živa je zgodovina v duhu naroda, zapisali pa so jo Valvazor, Linhart, Vodnik, Trdina. Nemško gledišče hira in bo hiralo, dokler ne bo slovensko. Če Dežman pravi, da bo iz narodovega denarja šlo, čemu pa je slovenski narod do zdaj plačeval za nemško gledišče? Začeti hočemo, pa še tega se nam ne pusti! Pač konsekvantna je res nasprotna stran, pa le v tem, da je zoper vse, kar je narodu na korist.

Dr. Zarnik: Jaz sem za princip, da slovenski narod ne sme nikakor stati za nemškim. Nasprotna stranka, kader govori o narodu, misli samo na kmeta, kdor ima dolgo suknjo pa naj bi bil po njenej misli nemskutar ali Lahon. Kmečki narod rad prihaja k dramatičnim predstavam, treba pa je ves narod izobraževati. Dozdaj ni bilo dramatične učilnice, tedaj tudi učenec in učenek ne. Zdaj imamo že tri gledišča na slovenskem jugu: v Zagrebu, Novem Sadu in v Belgradu, kamor bodo slovenski igralci prav lahko tudi pot našli. Klun je sam igral l. 1848 in Dežman mu je slavo klical. Želel bi le da bi zopet prevzela stare role od 1848. Če Kromer pravi „der zeit angemessen“, mi razumemo, da mora gledišče biti slovensko. Predpotope pa so njegove misli, da mora človek pred predstavljati, in potem še le kaj izvirnega pisati. Kromer bi bil Presirna ali Schillerja spodil predstavljati, ko sta začela pisati svoja dela. (Velika veselost.) Treba je Kromerjevemu predpotopnim estetičnim načelom nasproti stopiti, da zbornica naša ne pride v ime, kakor da bi res ničesa ne umeli.

Po kratki debati potrdi se končno 1. točka predloga po dr. Zarnikovi premembi.

Pri drugi točki ugovarja zopet Dežman in pravi, da ni nikdar komedije igral. Od šole ne upa nobenega vspeha.

Dr. Toman navaja slavnega slikarja Čermaka v dokaz, da se Slovanu od Nemcev in nemškutarjev nikdar ne pripozna sposobnost za umetnost.

Dr. Zarnik zavrne Dežmana in mu pravi, da je on igral komedijo z slovenskim narodom, na kar Dežman nič ne ve odgovoriti. Govoril sem samo zato, pravi, da narod ve, da se potegamo za njegove pravice, ne pa za to, da bi prepričal nasprotno stranko, ker ona se neče dati prepričati. — Pri glasovanju sprejme se tudi 2. in 3. točka odborovega predloga s spremembo g. dr. Zarnika. Postava zaradi razglaševanja postav v obeh deželnih jezikih se izroči po kratkem govoru državnega zastopnika g. Conrada ustavnemu odseku v pretresovanje. Občini Trebeljuno se dovoli 51 percent. priloge za občinske potrebe. Za namestnika dr. Tomana v deželnem odboru je bil izvoljen iz vrste mest in trgov g. dr. Razlag, kteri je prevzel to volitev — potem se je seja končala.

oklici. Celo stare babele pri takih prilikah svoj kašelj kroté. Zavidne nevesti deklice jo obrekujejo, češ ženin bi bil mogel lahko še kako drugo lepšo in bogatejšo dobiti, ali vsaj pridnejšo, pri tem pa ima vsaka le sebe v mislih. Zdaj pretresavajo in obirajo jeno obleko, in ta in ona ve kaj skrivnega o njej, kar jenemu deviškemu vencu ni na čast in poštenje. Fantom opet ženin ni všeči, pravijo, da se drži kakti pav, ne ve na kteri nogi da bi stali — Radovednost je pa pri kraji potem, ko je nevesta z molklo-tihim in trepečim glasom, ki z občo tišino zelo kontrastuje, obljubila ter prisegla, da hoče s ženinom v zakonsko zvezo stopiti, ter mu do smrti zvesta, pokorna in poslušna ostati. Deklice zamišljene iz cerkve gredo, vsaka si želi tudi vendar enkrat kot nevesta pred oltarjem stati! Vsaki je domišljija nedra vskipila.

Kako se cerkveni obred obavlja, tega ne bom opisoval. Cerkevni odred je povsod eni ter isti. — Rokonači so se baje pod vrbo poročili. Njih glavar je nevesto s temi-le besedami nevesti predal: „In nomine patre — vzem jo za 'ne kvatre, — če za tebe ne bo, — saj se še druga dobo!“ — S tem je bila poroka izvršena. Kdo in kaj so bili Rokonači? Ali niso bili morebiti ostanki bogomilske sekte na Kranjskem? Kdo ve odgovor na to?

Med poročanjem pazi se na razne stvari, med drugimi posebno na te-le: če sveči zaročencev lepo svitlo in mirno gorite, bo zakon dolg in srečen; kterega plamen bolj plahta, in kteremu se vosek doli vlija, ta bo huji. Kterega sveča temnejše gorí, ali jo slučajno veter izpihne, ta bo preje umrl. Bolj ko se nevesta joče, bolj bo srečna; vesela nevesta — nesrečen zakon. — Po poroki pelje dever nevesto k kropilniku, in tu jo preda starešini in ta potem, ko jej je kropilo ponudil, da se ž njim pokropi — ženinu, in od sedaj je njegova! — Če se nevesta iz fare von vdaja, zapre cerkvenik cerkevna vrata, češ i on hoče od ženina odkupnine imeti za domačo ovčico, ki jo odpeljava. Zunaj cerkve godci zagodejo, ženin in nevesta se pred cerkvenimi vrati za roke drže trikrat od vzhoda proti zapadu okoli zabrneta. Če mogoče gredo svatje po drugem potu nazaj na nevestin dom. Prvi gre banderjaš, za njim godci, potem ženin z nevesto, starešina z vojarno, dever zdeverušo (deveruš = devero važena; Janežič ima rjušica = družica?), tovarišiz družicami in drugi svatje vsak s svojo soprogo. Noben teh parov ne gre oklepljen drug v drugega (eingehengt in den arm), k večemu če se euostalno za roki drže, navadno pa le eden poleg drugega gredo. Med potom se navrnejo v kako krčmo „na juho“ ali „na mal“, kterega so si bili že poprej naročili. Za mizo se vsedajo, kakor sem že večkrat omenil od vzhoda proti zahodu. Na malu ostanejo tam do večne luči, kajti pred večerom na nevestin dom nazaj priti bi bilo grdo.

Mati je med tem, ko so svatje pri poroki in na malici bili, domanevestino „balo nakladala“.

Svatje prišedši na dom se koj za mizo vsedejo, ktero že prestirto in z jedili obloženo najdejo, in ženitvanska gostija ali pír*) se začne. Svet je pač že tak, da vsako slovesnost z objednjami skopča! — Kaj se na slovenskem piru vse je in pije, kdo bi mogel to opisati. Vsak drug kraj ima svoje posebne jestvine. Najnavadnejše so: prhut, pršeneč, lezanji, gubance, pazlemače, bingle, po tri in četiri vrst pečenke, klobase, štruklji itd. itd. Najglavnejša jed je pa gotovo svinska glava in neizmerno velik kolač ali vrtnaj. V kolačevo luknjo se dene živ vrabelj z rudečim trakom okoli vrata, ter se potem z ruto pregrne, da ne uide. Starešina postavi kolač pred nevesto, reksi naj ruto odgrne. Nevsetaruto odgrneva se kar zgene, ko iznenada vrabelj iz kolača izfrči, svatje pa zaženejo vesel krik. Na naših ženitvanskih gostijah se mnogo troši, časih celo kravo vbijejo. Jaz sem bil enkrat na ženitvanskih gostijah, kjer smo govedjo juho s slanino zabeljeno imeli. Na moje začudovanje, da ocvirki po juhi plavajo, so mi dejali, da zabeljena govedja juha se ima za znamenje bogastva. V nekih krajih na Hrvaškem dajo nevesti jetra jesti, potem dobi sin črne oči. Sicer pa nevesta in njene družice malo jedo in še menje pijejo, kajti po njih nazorih bi bilo nespodobno s tekom in oslastjo jesti in piti. Od vsake jedi le prav malo okušajo, in še to le na veliko prigovarjanje in silno nudenje. Sploh se nekako preširno, skor bi rekel kujavo drže; od tega pride pregovor: se drži kakor kranjska nevesta; se drži kakor svatveca na piru.

Kjer je dosta jesti in piti — pravi pregovor — tam besedi neče sfaliti. Na slovenskih gostijah sploh, posebno pa na ženitvanskih pirihi je za strah božji krika in vika, tako da starešina časih težko do besede pride. On je tako rekoč stolaravnatelj, in kot taki ima dolžnost zdravice napijati. Najpreje napije na čast božji slavi, potem na čast svetemu zakonu, novemu zakonskemu paru, fajmostru, ki so nju dva poročili, in ki so navadno tudi na vmes povabljeni, in potem vsem drugim svatom po redu. Snehe in dekleta vmes pojejo, godci godejo, svatje ukajo in skoz okna streljajo. Blizo Jaske bil sem enkrat na ženitvanskem piru, na katerem je nevesta vsem odhajajočim gostom brez razločka poljubce na usta dajala, ter pri tem še vsakega z novim belim robcem obdarila, navadno jej odhajajoči gost da protidar v denarji.

Med večerjo pridejo voglarji*) „pod okno“ svatbi na slavo ukat.

*) Pir pomeni v srbskem jeziku (Vuk): der jährliche festtag einer Zunft, n. p. zlatarjev na dan cara Konstantina, krznarjev na dan sv. Ilje etc. Pis.
**) Na Kranjskem jim pravijo: prežanci, okoli Laškega na Stajarskem kobiljarji, na Koroškem zaplečniki in zaplečevalci. Pis.

Deželni zbor štajerski.

V 7. seji 24. septembra naznanja deželni glavar, da okrajna sodnija mariborska vsled post. 27. okt. 1862 vpraša, ali se sme proti poslancu Brandsteterju tožba začeti, katero ima proti njem dr. Dominkuš zaradi žaljenja časti. Ker mora zbor dovoliti, ako se more med sejo zbora proti kacemu poslancu preiskavanje začeti, pride to vprašanje na dnevni red prihodnje seje.

Voljen je bil šolski odsek. Izmed slovenskih je voljen v ta odsek poslanec Lenček. — Brandsteter nasvetuje, naj ima vsak poslanec na dan pet goldinarjev diete. — Poslanec Žuža dobi 10dneven odpust. — Deželni odbornik Flek na Brandsteterjevo interpelacijo zaradi podpisovanj zaupnic papežu v kmetijski šoli, odgovarja, da dež. odboru o tem ni nič znano, da pa bo de preiskaval, in da bo skušal zabraniti učencem vsako neustavno demonstracijo. — Poslanec Hafner zagovarja svoj predlog, naj se v prihodnje vojaški novaki nabirajo v krajih okrajnih zastopov. Ta predlog se izroči občinskemu odseku v preudarek. — Poslanec Hammer-Purgstall zagovarja svoj predlog, da se konkordat odpravi. On pravi, da je duhovnik v državi brez varstva, ker vsled 9. in 31. člena konkordata popolnoma v samovolji svojega vladike stoji. Ta predlog se izroči ustavnemu odboru.

Deželni zbor goriški

je začel letos svoje delovanje brez slovesne sv. maše, kakor se je do zdaj vselej brala. N. E. knezo-nadškof in g. prošt sta bila zaradi duhovnih vaj zadržana in dež. odboru se ni zdelo primerno, da bi bil kdo drugi to cerkveno opravilo imel. Pri I. seji 22. t. m. ob 11. uri zjutraj je bilo nazočih 17 poslancev. Manjkalo je g. minist. sekcijkega načelnika De Pretis-a Winkler-ja in Dr. Visini-a, ki je zgubil mandat, ker je prestavljen v Trst kot apelacijski svetovalec. Ogovorila sta nazoče dež. glavar grof Pace — in vladni zastopnik c. k. okrajni glavar baron Pino. Zadnji je tudi slovenski govoril in sicer prav dobro in odločno, da se mora vsakdo čuditi, kako da se je mogel tujec, ki je še zraven preobložen z opravi — v tako kratkem času naučiti našega jezika, ki ni ravno najlažji. Izročil je vladni komisar troje vladnih predlogov, in sicer: a) predlog zastran ustanovljanja, vzdrževanja in obiskovanja ljudskih šol. b) načrt postave zastran uravnanja pravnih razmer učiteljev ljudskih šol in c) načrt postave, zadevajoč oblasti, katere imajo razsojevati, ali se dá po menitvi zemljišč zboljšati njih obdelovanje, ali ne. — Naznanil je ob enem, da predloži najbrže še v tej seji načrt postave o vodah.

II. seja 22. t. m. ob 5. uri popoldne. Na dnevnem redu so vsi vladni predlogi, — načrt postave, predložen po dež. odboru zastran vpeljanja novih zemljišnih knjig in vsi preudarki in računi deželnih zalogov. Vse to se izroči posebnim odsekom in sicer se izvoli za vladne predloge odbor 7 udov; za predlog o zemljišnih knjigah odbor 5 udov; finančni odbor 7 udov in odbor za peticije 5 udov. Zborove seje prenehajo toliko časa, dokler ne bodo izvoljeni odseki nekoliko izročene jim tvarine izdelali. Ali in kdo da sproži pri nas nasvet za direktne volitve, ni znano; toliko pa se smemo nadejati, da bodo o tem obe stranki ene misli — to je da ga odvržejo. Na mesto bivšega goriškega župana dr. Visini-a — je izvoljen v deželni zbor

Vilhelm pl. Ritter (Nemec). Uradniki, penzionisti in kar je mož take in enake baže v Gorici so se jako trudili, da so vladi ustregli. Sicer se je volitev tako neredno in nepravilno vršila, da je za trdno pričakovati, da je ne odobri dež. zbor. K čemu tudi Nemca v slovensko-italijanski zbor?

Dopisi.

Iz Vranjskega, 23. septembra. [Izv. dop.] Zvestoba! — kakšno ceno imaš, nam kaže dan danes celi svet, naj bodi gospod ali kmet, kako malo se jih za tebe več ne briga! To nam dan danes kažejo možje, katerim ljudstvo vse zaupanje da, da bi se potegovali za njegove pravice. Pa žalibog, komaj dobijo pooblastenje se udeleževati zborov in volitev, že pokažejo, da le skrbijo, da se njih osebne želje spolnujejo, za ljudstvo jim pa celo nič ni mar. To nam kaže na Vranjskem zadnja volitev, ki je bila za šolsko svetovalstvo. Možje, v ktere je ljudstvo vse zaupanje imelo, so se pustili pregovoriti od nemškutarskih podpihovalcev tako daleč, da so še le po končani volitvi začeli spraševati, kdo je ta ali oni, za ktere ga morali glasovati. Izvolili so možje, ki imajo lepe čednosti nad seboj, namreč: neki gospod tih izvoljenih v Izraelu, raji na enkrat 25 goldinarjev v blagajnico za uboge položi, kakor da bi dolžnosti dopolnil, ktere ga vežejo kakor skrbnega župana; drugega izmed tistih vrlih inteligentov tako žali, da je v tem „ciganskem“ slovenskem jeziku rojen, (dasiravno nemškega le za silo lomi); tretji gospod je soseskim odbornikom pri seji obljubil, da jim bode vse na slovensko prestavil, pa potem pravi, naj se le nemški jezik izvoli, čeravno nobeden pri celom odboru nemško ne razume, — še eden gospod, kateri bi največje zaupanje pri ljudstvu imeti imel, pa se je pri priliki ponudil, da hoče nemško pridigovati, ako le kdo poslušati hoče. — Vrlo ste volili zastopniki Vranjskega okraja, ali vedite, Vi ste zvestoba malo cerili, in ste zaupanje pri ljudstvu izgubili. Sicer vas bode vsak, kateri vaše djanje ne pozna, po oblačilu za možje cenil, ker hlače nosite, ali ime ste izgubili, ktere ga mož zasluži; tudi mislite, če ste voljo naših renegatov tako vrlo izpolnili, da zdaj je vsega konec — ali počasi — kuder sejavec seje, še ne vé, kaj bode žel. —

Posestnik na Vranjskem.

Iz Vrškeja, 23. septembra. [Izv. dop.] Resnica je, ka se je večina slovenskega naroda do sedaj malo brigala za naše državljanske razmere, ka nije umela ceniti narodnosti in tužno životarila pod kopitom nemškutarske nadvlade; povsod je bila tema, povsod smrtonosno spanje. Po premnogih skušnjah danes že dobro vemo, kje tiči vzrok toliko dolzega spanja in nezavednosti, ondi namreč, kjer se je prville krivo mislilo, da je studenec, iz ktere ga izvira vsa človeška veljava, v hrepenenji poznanji nemškega jezika, a to zaradi tega, ker človek, ki ni znal nemški, ni bil človek, nego „windischer Lümmel“ itd. Bili smo že tako daleč, da smo se sramovali svojega povsod preziranega in od najvišjega gospoda, do slednjega birača zasmehovanega naroda. Ne da se pa tudi tajiti, ka je v sredini dremajoče množice čulo precej krepkih možakov, ki so pozorno zasledovali tajne poti avstrijske nesrečne vlade, ki so opa-

Voglarji so vaški fantje. Njim se da vino v vedrici in kruha poleg. Kader se voglarji iz dveh raznih vasi sestanejo, se pod oknom časih do krvavega ravnsvoje. Če nič piti ne dobe, ali kakor se pravi, če morajo oditi „za zidom brez potice“, ali če so po svojem dozdevanju premalo dobili, začnejo grdo razsajati. Skrivši razdenejo voz, zvečejo poedina dela na strehe staje ali hiše, ter ga gori zopet skup sestavijo, da drugo jutro na temenu strehe stoji kakor sedlo; časih celo konje in krave po napošev postavljenih deskah na kozolčni stolpoh zapeljejo, od kodar jih drugo jutro domači le z veliko težavo časih celo po škrepčih zopet nazaj doli spravijo.

Kader so se svatje že malo ogreli, se začne ples. Prvi zapleše starešina z nevesto, za njim dever z vojarno al vodiljo, potem tovariši z družicami in nazadnje ostali gostje vsak s svojo ženo. Tako se pleše prvokrat, potem pa vse križem in poprek, kdo ravno s katero hoče. Pleše se pa danes menje, nego se je v prejšnjih časih plesalo.

Ko je veselje do vrha priklopelo, ko so svatje najbolj židane volje, se začne za nevesto „v jabelko“ nabirati. Prvi zapiči starešina krono križevačo v jabelko, in potem gre ta od gosta do gosta iz roke v roko, vsak zapiči v njo kak denar, in nazadnje jo starešina nevesti izroči. Denes ko je malo kovanega denarja med ljudmi, gre mesto jabelke krožnik okoli. Na krožniku je kupica vina. Vsak gost, izpivši vino in položivši svoj dar na krožnik, kupico opet nalije ter jo da naprej svojemu sosedu na njegovi levi strani sedečemu. Tudi nepričujoča žlahta pošlje svoje darove nevesti po kakem drugem gostu, kar ta položivši dotični dar na krožnik glasno obznani. Nevesti darujejo vsi svatje možki in ženske. Celo voglarji pomole v palcinem precepu srebrno dvajsetico skoz okno notri, in tudi godci prinesejo kaj smešnega v dar. Med nabiranjem ima nevesta ženinov klobuk na glavi, in od tod pride morebiti tisti pregovor, ki pravi: deklica je prišla pod klobuk t. j. dobila je moža. Poje se vmes tudi tista národna pesem, ki pravi:

Le le sem, le le sem
Preljubi moji svati,
Strici, uci tete!
Le semkaj pritecite,
Lep dar prinesite,
Le mi jo darujte

Tó mlado nevesto
Z darom ino z blagom,
Dušico s svetim rajem,
S svetim rajem in z veseljem
Tud' z enim lepim poštenjem itd.

Sicer ima ta pesem več variant.

Druga nabira darov je za kuharico, in ta nabira se zove „larma.“ Kuharica pride s kuhačo in z lončnim črepom v hišo in začne na dolgo in široko svatom pripovedovati in razkladati, da je prišel strašan vihar nad njene lonce v kuhinji, in se hudo nad njimi raznesel, tako, da za seboj ni druga nič pustil, nego črepinje. Bolj ko ve kuharica šaljivo govoriti, in na-

vadno že malo vinjene svate v smeh pripravljati, bolji in povoljniji je za-njo vspeh larme. Med larmo se poje národna pesem, ki pravi:

Kdor bo dal eno petico, Daj mu bog poln košek;
Daj mu bog mlado ženico; Kdor bo dal en vinar,
Kdor bo dal en grošek, Daj mu bog cel goldinar.

Nazadnje pride še godec. Kolikor mogoče smešneje oblečen stopi z z burkljami v rokah iznenada pred goste. Burklje po mizi vrgši, zaupije na ves glas: „Kakšni ljudje ste vi! Žrete in pijete kakor luknje, pa nič ne plačujete! — To ne more biti! Le vsakemu pošteno odrajtajte, kar mu gre, tedaj tudi nam godcem!“ — Za godce zlojijo možki med seboj. Kteri so „s cugom“, t. j. kateri imajo ženo ali družico poleg sebe, morajo polovico več dati, nego oni, ki so „peš“, t. j. sami na svatbo prišli, ter se zavolj tega pešci imenujejo. Godci med tem pojejo:

Raztegnite mošnjice, Dajte vsacemu polič vina,
Darujte godcem petice! Da si bomo grle namočili,
Vi pa oče starešina, Vam na zdravje ga izplili.

Kdor pri teh treh nabirah ne more obilno darovati, položivši svoj malen dar reče: če ravno je majhen dar, je velika ljubezen! —

Kader ura odbije polnoči, ženejo babe, — kar sem še pri IV. narodpisni sliki omenil — nevesto od mize proč, pa doli v klet. Zaklenivši se, da jih bi kdo možki ne nadlegoval, začnejo nevesto razpravljati. Vsa deviška znamenja, venec, partico, jej vzemjo, kiti, ki so jej čez rami viseli, pod ruto ali maramo zavežejo, in tako kot zakonsko ženo opravljeno, zopet nazaj k mizi pripeljejo.

Banderjaš in godci morajo za dobro voljo in za smeh skrbeti. V njih vsakovrstnih uganjanjih je dokaj zdravega humorja. Če bi hotel še godčeve burke opisivati, bi se mi ta slika preveč raztegnila. Prihranim si jih pa do druge priložnosti.

Počasih se začenejajo svatje spat spravljati, kar se še-le proti jutru godi. V jutro morajo godci biti prvi po konci najpopreje ženinu in nevesti, in potem drugim svatom za dobro jutro pod oknem zagosti.

Drugi dan preide med pojednjami, pijačo, petjem in drugimi veselnicami. Mlajši svatje družice in tovariši navadno popoldan kje na kakem podu ali parmi plešejo.

Malo pred solnčnim zahajanjem pride ženinov hlapec, če ima brata, brat z vozom po nevestino balo. Nevestina mati se vsede na balo, pa jo še-le potem na voz odnesti da, ko je od ženina kak dar pripeljala. Na vsak konec voza pride po ena škrinja, v sredo med nje pa blazine, vanjkuš,

zovali ovinke, po katerih so mislili spraviti vladni možje vse avstrijske narode pod zveličavno krilo mogočnega nemstva. Čitajoči Slovonom prijazne časopise, videli so domovini zvesti sinovi gnjusobo nemškutarskih namer, slutili ostro šibo, s katero so mahali in še vedno mahajo Slovencev nasprotniki po vsem, kar je slovensko. Mrzeči nevredno službovanje in samosilstvo si rodoljubni možje take krivice zvesto zapisujejo v svoje anale. Naše ljudstvo začenja v temni noči odpirati oči in veselo gleda mlademu jutru naspoti, ki mu bode doneslo svetlo luč, milejšjo osodo. Slovenski časopisi, tabori in čitalnice so ga predramile. Klic naših rodoljubov se povsod radostno zaslila, kjer se prikazujejo, jih ljudstvo z veseljem objema. Tega smo se v našem trgu prepričali zadnje nedelje, ko so nas obiskali ljutomerski rodoljubi, ter nam napravili pod milim nebom sijajno veselico, ktera je privabila nad tisoč tržanov in kmečkega ljudstva iz naše okolice. Rodoljubna naša dekleta so se že v soboto večer trudila, pripraviti ljutomerskim gostom mil sprejem, lepšaje pri vходу stoječi slavolok z krasnimi venci in dišečimi cveticami. Na prostoru za veselico odločenem je bilo ob petih že vse živo, godba je svirala, možnarji so pokali in zbrani dijaški kor je prepelaval miloglasne slovenske pesme. Za tem so sledile napitnice in govori, v katerih se je razlagal narodu program slovenske politike. Pri govorih se je zdržal mir in red prav tako, kakor sem ga videl na ta taborih. Posebno zanimivo pa je, da je ljudstvo po končanih govorih prosilo znane govornike, naj povejo še kaj več. Narod začnjenja dobro spoznavati, kje ga črevelj žuli — vesela prikazen. — Vse Slovence bi utegnil posebno vnemati predlog gosp. Kukovca, ki je pred zbranim občinstvom dijakom ljutomerskega okraja, katerih je bila večina nazoča, nasvetoval, naj do prihodnjih počitnic spišejo podučno knjižico za naš narod. V knjižici naj bi se popisovale narodne šege, pisale zgodovinske črtice in poezije; vsak naj bi delal po svojih zmožnostih. Treba je toraj, da se brž osnuje dotični odbor, ki bo skrbel za izvršenje tega nasveta, ter vodil celo stvar. Tiskovne stroške prevzame ljutomerska čitalnica. — Za gotovo se je tedaj nadejati, da bodo vrli ljutomerski dijaki prihodnje jesen dokazali svojo rodoljubje v djanji. — Ta veselica je našemu ljudstvu mnogo koristila, srčna hvala torej ljutomerskim čitalničarjem, ki so nam jo osnovali.

Politični razgled.

Iz Dunaja se poroča da je Beust zato nastopil stopil svoje diplomatično potovanje, da bi spravo storil med Avstrijo, Prusijo in Rusijo.

Čehi so pri volitvah tudi v mestih slavno zmagali. Povsod so voljeni narodni deklaranti. Volilci so se živeje vdeleževali, nego kedaj prej, tako da so dobili Čehi še celo večjo večino, nego pri zadnjih volitvah. Vlada je popolnoma podlegla s svojim c. k. kandidati vred. Te volitve so ministerstvu jasno pokazale, da zdanja sistema nima na Češkem nobenih tal. Vladna stranka, iz nekoliko judov in c. k. uradnikov, ima zdaj dvomljivo in kislo tolažbo, da je bilo nekoliko manjšine med mestnimi volilci. Sicer pa si tajiti ne more, da je osramotena in na laž postavljena pred vsem svem svetom, ker je vedno širokoustno med svet trobila, da so česki poslanci generali brez vojske. — V Pragi (Staromesto in Smihovo) so vsled neopravičenih reklamacij od strani vladne

odeje, vilaniki (vilanah—plahta, prtič Kuzmič ima lelahca) in sploh posteljna oprava, vrh vsega pa lepo iz lipovega lesa izrezljana in s cvetlicami naslikana zibeljka. Denes bi se svet muzal in posmehaval, če bi nevesta tudi zibelj s seboj pripeljala. Bedaki! Zibelj je najpotrebnejša sprema mladih zakonskih, kdor se jej posmehuje, ta je skazljivec, da se Kuzmičevega izraza vpotrebim! — Voznik dobi novi robeč, pogačo in živo kokoš, brž ko ne kot simbol materinstva.

Sedaj je prišel čas, da se ima nevesta od doma ločiti. Britko jej, je domu in domačim slovo dati. Nevesta joka in stoka v mamkinem krilu, pa kar mora biti, mora biti. Voznik poda nevesti v sredi zarezano palčico, nevesta naredi s to palčico znamenje sv. križa pred vpreženo živinico, ter jo potem z njo požene. Narezana palčica se pri tem na dvoje razlomi, en del vrže nevesta čez živino naprej, drugi pa vznak nazaj v znamenje večne ločitve. Svatje se podajo zdaj na ženinov dom. Domačih ne gre nobeden poleg.

Nvesto ne sme starešina ob trdi noči na ženinov dom pripeljati sicer ne bi vedela, kamo so jo pripeljali!

Na ženinov dom gredé, pazé ženinovi svati, da pred nevestinimi v hišo pridejo. Če se jim je to posrečilo, zaklenejo brže vsa vrata, in ko de-ver z mladenčema pride, ne more notri. Zdaj je treba trkati, ker pa v hiši ženinovi svatje veliko larmo delajo, eni na žremlje mlejoč, drugi kose klepeč, tretji sode nabijajoč, morajo nevestini svatje zunaj močno trupati, preden jih v hiši slišijo. Na starešino vprašanje, kdo da so? odgovori de-ver, da so popotni ljudje, ki si pri dobrih ljudeh prenočišča iščejo. — Starešina odvrati, da nimajo za to prostora, in poleg tudi tolikega in tako silnega posla, da se ne morejo s potniki vkvarjati itd.

Starešina zdaj de-veru vrača nemilo za nedrago. Kakor je on moral tačas, ko so na nevestin dom po nevesto prišli, de-veru vganjke odgonovati, tako jih mora zdaj de-ver starešini, preden se starešina vsmili, in vrata odpre.

Nvesta je v plašč zagnena ter ima možki klobuk na glavi, češ ka je ne bi takoj spoznali.

Ženinova mati, nevestina svekrva, pride nevesti z vinom in kruhom nasproti. Navada je, da nosi cel hleb kruha na vilicah naboden. V nekih krajih prinese tudi masla, prediva in hišne ključke nevesti nasproti.

(Dalje prih.)

stranke volitve na 29. t. m. preložene. Župan dr. Klaudi se je zaradi tega nepostavnega vladnega koraka odpovedal svoji česti, kar je za vladno tolikanj večji udarec, ker je dr. Klaudi celo med vladnimi krogi vedno veljal kot eden najpravičnejših in najzmernejših českih mož. — Palacki je enoglasno voljen svojim volilcem spregovoril in djal med družim: „Mi ne bomo v boji opešali in če bog hoče zmagamo brez krvolitja... Mi imamo moč pravosti in pravice, in tej se ustavlja celo pekel zastoj“.

Gališki deželni zbor bode imel mnogo novo stavljenih predlogov rešiti: o popravljenem volilnem redu, o vseučilišču, o podaljšanju sesij deželnega zbora na najmanj tri mesece itd. Sprava med Poljaki in Rusini, ktero ima poseben odbor pospešiti, bode se najbrž razbila, ker Rusini zahtevajo ločenje od Poljakov in lasten deželni zbor, česar gospodoželjni Poljaki ne bodo nikdar dovolili. — Klub resolucionistov je sklenil, delati da se poslanci pošljejo v državni zbor, da pa ga imajo izstopiti kakor brž Nemci ne dajo Galiciji vso avtonomijo, ktero resolucija zahteva. Ker od državnega zbora ni pričakovati, da bi poljsko resolucijo sprejel, bode naposled vendar zmagal Smolka, tem gotoveje kot njegova stranka vedno narašča.

Glasiło ogerske vlade „Naplo“, list, ki je bil dozdaj vedni podpornik cislantizma, je to dni prinesel članek govoreč za federalizem. V dunajskih vladnih časopisih je zaradi tega velika nesreča, ker vidijo, da jih še ta poslednje mogočni prijatelj zapušača.

V Španiji ima vlada mnogo posla z republikanci, ki se že zdaj močne dovolj čutijo, da menijo zabraniti volitev kterega koli kralja. Vojaški „prostovoljci svobode“ so vseskozi republikanskih misli ter ni dvomiti, da bodo ob določenem času ako bode trebalo z orožjem v roci stali na strani svobodnjakov. Vlada pak je baje sklenila na vse mogoče načine zatirati republikanska gibanja.

Razne stvari.

* (Policijski posel.) „Debatte“ je v svojem 263. listu prinesla v dopisu iz Ljubljane tole ovado: „Splošno razširjena govorica trdi, da je vrednik „Slovenskega Naroda“, Anton Tomšič, ki je bil potoval k Husovi svečanosti v Prago, a se od tam ni več vrnil, pobegnil v Rusijo. Povod tega je brzkone sedmero tiskovnih pravič, ktere ga čakajo pri okrajni sodnji v Celji in med kterimi so tri zaradi zločinov.“ — Tomšič je poslal iz Prage „Debatti“ pojasnilo, v kteri jej — da ne bi imel zaradi te novice nepotrebnega posla s policijo — naznanja svoje praško stanovanje in jej zagotavlja, da se bo v kratkem vrnil v policijsko okrožje mariborsko, oziroma pred oči ljubljanskega ovaduha ter da ni dozdaž še vse svoje življenje niti za trenotek zapustil delokrožja — „svobodnih“ — avstrijskih tiskovnih in kazenskih postav.

* (Dr. Krek) prednaša v prihodnjem semestru na graškem vseučilišču 1. „Bausteine zur slavischen Mythologie“ (Gradivo za slovanko basnoslovje) dve uri na teden. 2. „Einfluss des Christenthums auf die slavische Sprache und den slavischen Mythos“ (Upljiv krščanstva na slovanski jezik in slovansko pravljico).

* (Zahvalnica županije senožeške in vremske.) Zahvalnica deželnemu odboru kranjskemu poslana se glasi tako-le: „Veselslavi deželni odbor! Visocega spoštovanja polna občinska zastopništva iz senožeške in vremske doline se ene svojih najimenitnejših dolžnosti rešijo, ker jim je častna naloga, da veselslavnemu deželnemu odboru, koji se je s porazumljenjem veselslavnega deželnega zbora našega z vso očetovsko skrbjo vselej in povsod krepko za to potezal, da so se v Senozecah zopet starodavne c. kr. oblastnije ustanovile, v imenu vseh svojih poštenih občanov srčna čutila nepozabljive hvaležnosti izrazijo, ter se počaste z uljudnostjo imenovati od veselslavnega deželnega odbora popolne ponižnosti in iskrene udanosti polna občinska zastopništva.“

* (Iz Rusije) se „Novi. Pr.“ piše: V tem času biva tukaj en senator iz Črnogore, Daković, kojega nazočnost se nikakor ne strinja z mirnimi nameni. Avstrijsko in Turčija vsaj ne morete tega vesele biti; povdarja se, koliko zaslug ima Daković in njegovi drugi, da se je Grahovo Turkom odčlenilo Črnogorcem na korist. Koliko važnosti se majhni Črnogori daje, sledi iz ostentativno razširjene govorice, da se bode poseben diplomatičen opravičnik tukaj poveril. Grkom se na tolažbo v enomer govori „preloženo in odloženo“, zdaj se jim obeta Thesalija in Mecedonija drugokrat Kandija, in o Rumeniji se pravi, da je njena in ruska korist ona ista. Pri Husovem praznovanju v Moskvi je zgodovinar Pogodin povdarjal, da je Hus bil prvi delavec za vseslovanstvo, in če bi bil delj živel, bil bi se on in celi svet ruski cerkvi podvrgeł.

* (Poskušanje Rusinov) pobogati se s Poljaki, daje „Wanderer“-ju priliko svetovati, naj se tudi Nemci na Češkem prek glave vladine pogodé s Čehi, kakor naj tudi drugi narodi med seboj enako ravnaajo, ker vlada nima sreče v spravi narodov. — Ko bi mož, ki je ta dobrovoljen članek pisal, prišel malo za kulise štajerskega zbora, kjer noben nasvet slov. poslancev podpore ne dobi, samo da ga Slovenec stavi — videl bi, kako nemogoče je z zdanjimi zastopniki Nemcev govoriti o spravi in polnitvi pravičnih zahtev.

* (Dvorno gledišče) v Draždanah je 21. t. m. do tal pogorelo. Plamen se je pokazal ob 1/12 in do 2 popoldne ni bilo mogoče se ognju bližati in gasiti. Pokvarjene plinove cevi so baje vzrok nesreče. Hram je bil zavarovan za 600,000 tolarjev. Razun muzikalnih instrumentov je vse zgorelo.

 Prosimo č. g. naročnike, da blagovolijo hitro svojo naročnino za novo četrtletje poslati, da ne bode v razpošiljanji nobene motnjave.

Administracija.